

# ZGODNJA DANICA.

## KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. 7 tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadenc na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

**Tečaj XXXV.**

**V Ljubljani, 11. vel. serp. 1882.**

**List 32.**

### ***Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov kresčanstva. III.***

(Dalje.)

g) *Alojzij ob volitvi stanú.*

Koliko premore resna volja, se je pa še naj bolj pokazalo v tem, kar zdajle pride na versto.

Življenje na španjskem dvoru je namreč za Alojzija tudi zato zelo imenitno, ker je tam pričel naj važnije opravilo mladih let: volitev stanú.

Da je za samostansko življenje že od prvih let gorelo njegovo dobro serce, to nam je znano. Ali samostansko življenje se je v teku časa razdelilo v več redov z različnimi bolj ali manj ostrimi pravili, pa tudi z različnimi bolj ali manj ostrimi pravili, pa tudi z različnimi opravili in nameni. Za Alojzija zdaj niso majhne skerbi, za kateri samostanski red bi se odločil. Posvetuje se s pobožno materjo in sam vsestransko prevdarja, kje bi bilo zanj naj bolje; še več se v ta namen posti, še gorečnije moli. Po vsem tem se mu najbolj želje vna mejo za red Jezusove družbe, in sicer zato, ker se je v njem še polnoma ohranila prvotna gorečnost vstavitelja sv. Ignacija; ker se mora sleherni ud s posebno obljubo odreči vsaki cerkveni časti; ker ta red tolikanj dela za odgojo otrok; ker tako goreče časti Marijo in tako izdatno pospešuje misijone po raznih deželah. Vendar prav prave gotovosti še ne čuti, je li res to klic božji. Hoče si tedaj nedvomljivo gotovost izmoliti.

Približal se je ravno prelepi praznik Marijnega vnebovzvetja. Priserčni častivec in ljubljani otrok Marijin ne vé boljšega storiti, kakor vso svojo skerb v predobre roke nebeške Matere izročiti in njo prositi, naj mu za gotovo naznani, kaj je v tej prevažni reči volja njenega Božjega Sina. Z veliko pobožnostjo sprejme v ta namen presv. Rešnje Telo in po sv. obhajilu ves zamaknjen moli in s terdnim zaupanjem prosi za spoznanje božje volje. Kar se mu v molitvi zazdi, da razločno sliši Marijo reči: „Stopi v Jezusovo družbo, naznani to svojemu spovedniku!“

Zdaj so zginile vse megle mučne dvomljivosti, vse mu je jasno: „jezuit bom, Marija je rekla“. Ali od druge strani se kopičijo črni oblaki prehudih skerbi: kaj porečejo oče? kako očetovo privoljenje dobiti?

Alojzij ves vesel hiti povedat nebeško sporočilo svojemu spovedniku in ga prosi, naj on posreduje, da bo kmali sprejet v samostan. Spovednik pripozná njegov poklic, pa naravnost pové, da pred ga jezuitje ne sprejmejo, dokler ne dobi privoljenja od očeta.

Od spovednika gre Alojzij k ljubljani materi ter ves ginjen pripoveduje veselje iz nebes, pa tudi težave ki ga čakajo zastran očetove privolitve. Grofinja se joka vesolja, hvali Boga in mu na novo daruje svojega ljubljene sina. Pa tudi mater skerbi, kako bode s očetovim privoljenjem?

Najpred, tako skleneta, bo grofinja sama govorila z grofom o tej reči. Toda, kakor je bilo pričakovati, tako se je res zgodilo. Kakor strela z jasnega neba zadene to sporočilo častiželjnega grofa. Z jeznim glasom, kakor še nobenkrat pred, odgovarja, češ, da mati bolj ljubi Rudolfa in zato da hoče Alojzija pervorojenca odgnati, in pristavi, da nikdar ne bode privolil.

Alojzij nekoliko dni počaka, potlej se pa tudi on oserči in gre prosit. Pa z enako ostrimi besedami ga zaverne in mu celó žuga, da ga bo dal preteptati. Angeljsko mili mladeneč lahno zarudi ter ponižno odgovori: „Kako srečen bi bil, ko bi iz ljubezni do Boga mogel terpeti!“ in zopet spoštljivo odide.

Grof dolži tudi Alojzijevega spovednika, da ga je on do tega sklepa pripravil in tudi njega ostro poprijema. Ali ta mu ponižno dopové, da se je Alojzij prav sam prostovoljno odločil in mu to še le pred nekterimi dnevi razodel, sicer pa je kaj tacega lahko vsak že naprej pričakoval, kdor pozná Alojzijevo nebeško svetost.

Polagoma se oče nekoliko umiri in potolaži, vendar si vse prizadene karkoli je v njegovi moči, da bi ga odvern timer od takega sklepa.

Zopet in zopet prigovarja Alojziju, naj popusti svoje namere; ali Alojzij stanovitno odgovarja, da ga Bog kliče, da ne more drugače. „Ko bi si bil kak drug red izvolil, meni oče, bi lože privolil, ker bi imel po svojem stanu odperto pot do više časti.“ Alojzij pa odgovori: „Ravno zato sem si izvolil Jezusovo družbo, ker so tam častilakomnosti vrata zaperta. Ko bi bil časti želel, obderžal bi bil grofijo, ki mi jo je Bog kot naj starejšemu dal in bi ne bil gotovega zapustil za negotovo.“

Oberne se do Alojzijevega strica P. Franca Goncaškega, ki je bil general frančiškanov in ravno takrat

po opravkih v Madridu, ter ga prosi, naj se prepriča, ali ima Alojzij res ta poklic in naj mu ga odsvetuje. Ta se kmali prepriča in grofu naravnost pové, da je poklic njegovega sina božje delo, in da si po svoji vesti ne upa ga odvrčati.

Sicer tudi oča to pripozná, vendar dovoljenje le še dalje odlašá na veliko žalost blazega mladenčá, ki tako težko čaka tiste srečne ure. Nekega dne obiše z bratom bližnji samostan jezuitovski. Ko pride čas vernitve, se postavi pred brata in spremstvo ter pravi: „Le pojdite sami domú. Jaz sem tukaj in ostanem tukaj, da skazem pokorščino Bogu.“ Toda oča ga s silo hoče nazaj imeti in Alojzij se mora vdati ter zapustiti samostan, ki mu je naj ljubši kraj na zemlji.

Slednjič vendar s stricem toliko sprosita, da mu bo potlej dovoljeno, ko se povernejo na Laško; nikakor pa ne, dokler so na Španjakem.

Pa s tem odlašanjem menda je hotel le časa pridobiti za nove zapreke. Kajti ko se res vernejo na Laško, noče dati obljubljenega privoljenja, marveč z bratom ga pošlje okrog raznih grofov in knezov po Laškem, da bi med veselnicami, igrami in svetnim skazovanjem pozabil storjenega sklepa — zgubil svoj poklic. Vendar ravno na protno se je zgodilo; to nevarno potovanje ga je še bolj uterdilo, ker take izvoljene duše si znajo vse v prid obrniti, dobro in hudo.

Tudi na potovanju se je po navadi postil in zatejeval ter zvešto opravljal svoje pobožnosti. Že med potjo je molil in premišljeval; kjer pa so ostajali, je naj pred poiskal v sobi, ktera mu je bila odkazana, podobno Križanega, da je pred njo pokleknil in molil. Če je pa kje ni bilo dobiti, je sam narisal križ na papir, ga obesil na steno in več ur molil pred njim z navadno pobožnostjo.

Če je prišel v kako mesto, v katerem je bil jezuitovski samostan, ga je gotovo obiskal, če je le količkaj utegnil. Najpred je šel v cerkev Zveličarja obiskat in počastit, potlej pa se je z redovniki bogoljubno pogovarjal.

Nekikrat obiše imenitno gospodo. Bilo je zbranih več mlajših plemenitnikov in starejših gospodov. Med pogovorom izusti sedemdesetletin gospod nekatere nesramne besede. Alojzij pa ga koj junaško ustavi in glasno, da so ga vsi lahko slišali, zaverne: „Kako, da se mož take starosti in tega stanú ne sramuje tako govoriti, zlasti vpričo plemenitih mladenčev? To se pravi slab izgled dajati, to je hudo pohujšanje. Ali ne pravi sv. Pavel: zlobno govorjenje spridi lepo vedenje?“ — Stari mož ničesar ne odgovori: njemu in vsim pričujočim je bil to prekoristen nauk. Alojzij pa vzame neko knjigo in gre v drugo sobo.

O drugi priliki je bil pri bližnjem sorodniku povabljen na bal. Alojzij ni hotel iti. Ko so pa le tiščali vanj, rekoč, da je nalašč zavoljo njega svečanost vravnana, je povabilo sprejel, toda s tem pogojem, da ga ne bodo silili plesati. Ko se pa neka sorodnica vendar prederzne, in mu reče, naj gre plesat, urno zapusti slavno družbo, gre tiho iz sobane in se ne poverne več. Dolgo ga iščejo, in slednjič najdejo v služabnikovi sobi — klečečega med posteljo in steno pred razpelom.

Alojzij se poverne domú; a doma ga čaka, mesto dovoljenja, nova vojska. Oča naprosi raznih slavnih mož, duhovnih in svetnih, naj bi sina pregovorili, da ostane med svetom. Pa on jim zná tako prepričavno zagovarjati svoj poklic, da so nekteri, ki so prišli ga odvrčati, še zanj očeta prosili in pregovarjali.

Zdaj se hoče grof, ki je bolan ležal, sam prepričati, je li njegovo prizadevanje pri sinu kaj izdalo ali ne. Alojzija pokliče in vpraša, kake mišli ima za prihodnost? Alojzij odkritosrečno odgovori: „Nikakoršnih

druzi, kakor to, Bogu služiti v Jezusovi družbi.“ Oče ga ozmerja in mu velí, da naj se mu zgubi spred oči. Sin točno uboga in gre res stanovat v neko drugo grofovsko stanovanje zunaj grada, ter tam ves čas preživi v molitvi in ostrih spokornih delih, dokler ga razdraženi oča spet nazaj ne pokliče.

Zopet mora slišati novo očitjanje, novo žuganje in je spet z jako ostrimi besedami odpravljen. Ves otožen gre pobožni mladenč v svojo sobo, zaklene vrata, poklekne pred križanega Jezusa, — obilne solze mu kapljajo po licih, iz globočine serca prosi Boga moči, potrpežljivosti in serčnost, da bi mogel toliko poskušajo prestat, pa se še ostrejša biča, kakor sicer.

Med tem pa se skesa tudi grof svoje prevelike ostrosti do sina in velí odgojitelju, naj gre pogledat v Alojzijevo sobo, in naj mu pride povedat, kaj dela. Ta najde sicer vrata zaperta, pa skoz neko prevotljenje pri vratih zagleda Alojzija — kako pred nogami križanega Zveličarja sklonjen in s solzami ves oblit objema sv. križ, se kervavo biča, zdihuje in moli in prosi Boga milosti, ki mu jo ljudje odrekujejo.

Ginjen in solzen pride odgojitelj in z derhtečim glasom začne: „Milostni gospod! ko bi bili vi videli, kaj dela vaš sin, gotovo bi ga več ne zaderževali v njegovem sklepu... Videl sem reči, ki bi tudi naj terša serca omečile in ginile.“ Zdaj mu pripoveduje vse, kar je videl. Grof posluša, pa skor ne more verjeti. Zato se dá drugi dan nesti pred Alojzijevo sobo, da bi sam videl. In ko se sam prepriča, ostermi in nič več se ne more premagovati. Vrata dá siloma odpreti in z grofinjo stopi v svetnikovo sobo. Videti na tleh kaplje kerví in solz, se več ne more zderžati — obraz si zakrije z rokami in joka. Svetnik tudi porabi ta trenutek ter z milim glasom ponovi svojo prošnjo.

To je bil dan prve zmage. Grof sam piše v Rim, naj se potrebno ukrene zastran sprejetja. Alojzij pa — morda še nikdar v življenji tako vesel — priserčno Boga hvali za toliko milost.

Alojzij se odpové vsem pravicam pervenstva in odstopi grofijo Rudolfu. Dotično pismo mora biti tudi še od cesarja poterjeno. Med tem pošlje grof Alojzija namesto sebe v Milan, da bi tam važna opravila zveršil. Vse je natanko in očetu po volji spočil, zraven pa se še pridno učil in v bogoljubnosti napredoval.

Čez devet mesecev dojde odgovor in dovoljenje od cesarja. Zdaj nič več Alojzija ne zaderžuje kakor le — volja očetova, ki se je med tem časom zopet premenila. Sam gre v Milan, da bi prenagnil Alojzijevo serce; tudi po družih še enkrat skuša svoj namen doseči. Toda Alojzij se ne dá premakniti.

Po zveršenih opravkih se Alojzij pomudi še v Mantovi, ter želi tudi za dušne potrebe poskerbeti in opravlja 20 dni duhovne vaje. Potem se verne domú s trdnim zaupanjem, da je že prišel čas, ko bo smel svetu slovo dati. Pa kako se prestraši, ko mu oče reče: da mu še nikoli ni polnoma dovolil in da mora čakati saj do 25. leta, potlej se bo spet o tem govorilo.

Ubogi mladenč! koliko je terpelo njegovo užaljeno serce! Kolikrat se je milo razjokal! Vendar obupal še ni, ker bil je prepričan, da je od Boga poklican in da mu bo Bog gotovo pomagal. Molitev se mu zdaj zdi še edina naslomba.

Enkrat je že celih pet ur pred križanim Jezusom molil, kar začuti v svojem sercu nek opomin naj gre k svojemu očetu, ki je ravno bolan v postelji ležal, in naj — slednjikrat poskusi. Alojzij posluša ta notranji glas, gre in spoštljivo pa odločno tako le govori: „Oče! v vaših rokah sem; naredite z mano kar hočete. Vendar zagotovim vas, da me je Bog poklical v Jezusovo

družbo in če se temu klicu ustavljate, ustavljate se božji volji.“ Z navdušenim glasom je govoril te besede in ne čakaje odgovora se vernil spet v svojo sobo. Oče pa je bil močno presunjen; spomnil se je, kolike zapreke je že delal Alojziju in da zdaj ne bo drugače, kakor dovoliti bo moral. Na glas joka in zdihuje ter čez nekaj časa spet Alojzija pokliče in pravi: „Moj sin! zelo globoko rano si usekal mojemu sercu. Ti veš, kako zelo te ljubim, ker si vreden; ti si bil moje upanje in upanje moje hiše. Pa ker te Bog kliče, ne bom dalje nasprotoval. Pojdi moj sin! pojdi, kamor želiš, sprejmi moj blagoslov!“

Jokaje je govoril grof te besede in Alojzij se mu priserčno zahvali ter hiti v svojo sobo, poklekne pred sv. križ, povzdigne roke in oči ter ne more nehati Boga hvaliti za toliko dobroto — za zmago po toliki vojski.

Glejte koliko stanovitnost premore. Kdo bi se ne čudil Alojzijeve serčnosti!

(Dalje sledi.)

### **Zmota studi, resnico ljubi!**

Eden listov, kteremu tudi vnmarnost ne more veljave odreči, je rekel te dni, da med vsimi strašnimi prikaznimi v keršanski družbi sedanjega časa nobena ni toliknega premislila vredna, kakor vnmarnost, s kakoršno se celó služabniki resnice kažejo do zmote. (Unter allen Schrecken erregenden Symptomen, welche die gegenwärtige Lage der christlichen Gesellschaft uns bietet, ist keines so bedenklich als die Gleichgültigkeit, mit welcher der Irrthum sogar von den Dienern der Wahrheit angesehen wird.) Ako je vera naj bistveniši živelj za dušno življenje, je toraj naj nezmotljivše znamenje smerti vnmarnost do strupa, kateri iše vero spodkopati, in ta strup je zmota.

Zmota sovražiti, resnico ljubiti — to dvoje gro vātric, izvira iz enega občutka. Ljubezen do resnice se v tisti meri manjša, v kateri gine stud do zmote. Kakor se v družbinstvu ali v posamezni osebi kaže mlačnost do zmote, tako slabí tudi pravno življenje, duša zgublja svojo podpornjo, moč gine, značaj (karakter) peša; namesto blagih misel in velikoserčnih čutov se vrivajo samopridne in malopridne težnje, namere in cili. Vse jim je dobro, ali se saj terpi za dobro, če tudi je zanikarno. V to stanje prostomišljaštva prekucuje se keršansko družbinstvo. In ako bi ta zapeljiva „herezija“ ne imela nobenih hujših nasledkov, je že to zadosti, da si nakoplje cerkveni „anatēm“. Kako pa res luči gasnejo in se stebri podirajo ob času skušnje, ako se vnmarnost vgnjezdí, ne kaže samo čas Lutrov, tudi po naši deželi, ampak prav živo tudi odpadi po Laškem in Nemškem o začetku sedanjega liberalne dobe.

Kužnost je splošna, pravi dalje „Apostolat der Presse“ iz Švice, in v dušah je napravila ta kuga toliko razdjanja, da se strahota že več prav ne čuti; in kdo vé, ako na nevarnost zavračamo, se bomo marsikterim čitateljem zdeli morebiti prenapeti!

Pa ne le da se vnmarnost ne spozná za hudo, za zlo, je še veliko taci, ki to cenijo za znamenje bistro gledajočega duha in zmernega značaja, za srečni nasledek zboljšanega nraštva in napredujoče olike. Civilna tolerancija (državna sterpnost) je postala podlaga novosegnetih vstāv, njen neogibni nasledek v posameznih razmerah pa je dogmatska tolerancija (sterpnost — prav za prav vnmarnost — v vērskih rečeh). Mnogi so prisiljeni dohajati v razmere z ljudmi, ki tajé naše prepričanje, našo vero; taki so v nevarnosti, da svojo priljud-

nost, ki jo za njih osebo skazujejo, utegnejo raztegniti tudi na njih zmote.

Kristjan s takim obnašanjem pa ni več kot polkristjan; zakaj če je še podložen Jezusu Kristusu, mu pa vendar ne prizná izločnih pravic, ktere gredó edinemu Bogu, edinemu Kralju duš in občinstva. Ne skerbí ga več razširjati bukve, spise, knjižure, časnike vsake verste, ki veri in nravi nasprotujejo, češ, človek mora vse poznati, ako hoče biti nepristransk! In ker meni, da nauke keršanstva dobro vé, mu tudi katoliške podučne bukve niso več po godu, češ, da v njih zanj ni nič več novega; dolgočasne so mu tehtne branja, če so še tako čverste, kakor „mana“ nevérnim Izraelcem. „Anima nostra nauseat super hoc cibo levissimo.“ (Num. 21, 5.) Ako se naznani pa nova knjiga, v kateri se šopiri strup nevére, méšno poželenje, zabeljeno z nečimernim besedičevanjem, bode taki polkristjan prvi ali med prvimi, ki segajo po taki dušomorni piči. — Število tistih je veliko, ki menijo, da so kristjani, ki pa so v omenjeni zmoti, ker v njih dušah dan na dan slabí vera in ljubezen do resnice, ker ne studijo zmote; ker jim je dosti, ako spis ali knjiga nima naj goropadnihših pošastnost, če tudi vse na mesenost vabi in ni v njih ne iskre v prid katoliške Cerkve in resnične čednosti.

### **Ovčica.**

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

28. Ovčica je priprosta žival, brez zvižaje, hlimbe, domišljavosti, nekako otročja je včasí. Naš ljubi Zveličar je tudi svojim vernim ovčicam priporočal otroško priprostost in nedolžno odkritoserčnost: „Ako se ne spreoberte in niste kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo.“ (Mat. 18, 3.) Ali takova priproščina se vedno bolj zgublja, kolikor bolj se tako imenovana omika in svetna znajdenost razširja. Že sv. Gregor (veliki) opazuje istinito: „Priprostega pravičnega zasmehujejo, kajti modrost posvetna umé serce zvižčno zakrivati, drugač misliti a drugač govoriti, kar je krivičnega kot resnično, kar je pravo kot krivo dokazovati. Tako znajdenost umejo mladi ljudje, učenci plačajo drago, da se je naučé: kdor je premeten, druge ošabno prezira, nevedni pa so podložni in plahi, ter one občudujejo; celó, da se ta hudobna popačenost bi ljubila, jo prekerstijo ter olikanost imenujejo... Nasprotno pa je modrost pravičnih v tem, da se nič zvižčno ne hlinijo, kar imajo v sercu, to na jeziku, resnico ljubijo, laž sovražijo; ko dobrega kaj storé, ne gledajo na svoj dobiček, rajši krivico terpé, ko da bi jo delali; za razžaljenja se ne maščujejo; všeč jim je, ako se jim za dobro hudo povrača. Ali taka priprostost se zasmehuje; olikani modri posvetnjaki jo imenujejo nespamet, bedarijo.“ (Hom. in cap. 12. Job.) Kar je veljalo za časa sv. Gregorja, pred 1300 leti, je še v veliko večí meri dandanes veljavno. Kje je še dandanes preljuba priprostost domá? V naj skrajno koč med gorjance naj zasveti luč omike, tako hočejo, na to delajo vse moderne (novosegne) vlade; naj zginejo surovost, neotesanost, vraže, predsodki itd.! Ali mesto prave omike se opazuje ravno med učno mladino nenavadna razberzdanost, surovost, ker se preveč le um bistri, a sercé mnogokrat zanemarja. Zlasti onih, ki so kaj pokukali po visokih šolah, se rada prime bolezen v glavi, kateri pravimo domišljavost, da zmirjajo prosto ljudstvo in so jim „Schafsköpfe“ (t. j. ovčje glave — bedaki). A mnogo izmed tih ovčic priprostega ljudstva ima več soli v glavi in več gorkote v sercu,

kot oni učenjaki, ki so zviti ko kozji rog. Tem se studi ovca, zveri jim ugajajo. Oni so kakor lovec, o katerem lepo poje Schiller (*Der wilde Jäger*):

Willst du nicht das Lämmlein hüten;  
Lämmlein ist so fromm und sanft;  
Nährt sich von des Grases Blüten,  
Weidend an des Baches Raft:  
Mutter, Mutter, ich will gehen  
Jagen, nach des Berges Höhen!

To je:

Le pasi, sinko, jančeka,  
Tak' pridnega in krotkega,  
Ki zbira travne rožice,  
Pasóč kraj bistre vodice.  
Oh mama ne! jaz moram it'  
Tje verh gorá zveri lovit!

Ravno nad onimi svetniki, ki so bili v mladosti ovčarji, opazujemo naj blagodejnejšo priprostost: Sv. Spiridion ovčar, in škof na otoku Cipru, kakó je po nauku Kristusovom: „ako te kdo vdari po desnem licu, nastavi mu tudi drugo“ (Mat. 5, 39), ko ga je kraljev stražnik, misleč, da je kak berač, zaradi priproste obleke, udaril po licu, koj nastavil še drugo lice. (Življ. Svet. 16. dec.) Dva skoro enodobna svetnika, sv. Paškal Bailon in sv. Feliks Kantaličijski, sta oba bila priprosta ovčarja (pastirja ovac) v mladosti, in po svoji ponižni priproščini sta visoko stopinjo svetosti dosegla. „Sv. Paškala so zavolj njegovega obnašanja imeli za nôrega človeka, potlej pa so ga cenili za svetega ovčarja.“ (Življ. Svet. 17. maja.) Sv. Feliks je vedno imel v ustih besedo: „Deo gratias!“ (Hvala Bogu!), in otroci niso ga drugač imenovali kot „Frat Deo gratias“; trumoma so se okoli njega gnetli, poljubovali mu roke, prijemali ga za halo, in se mu obešali na pas; on pa jih je božkal in popraševal, če se pridno učé in radi vbogajo? Molil je ali pel z njimi kako kratko pesmico, ki jo je sam zložil, in če so lepo peli, jih je pohvalil in odšel smehljaje se rajskega veselja, pa tudi milo jokaje ter ponavljaje svoj Deo gratias.“ (Življ. Svetn. 21. maja.)

## Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (*Prošt Urh; kanonik dr. Gogala.*) Pretečeni ponedeljek, 7. t. m., je bilo tukaj dvojno cerkveno vmestovanje, eno v šenklaški stolni cerkvi, eno pa v škofovi kapeli. V šenklaški cerkvi so milostivi gospod knezoškof slovesno vmestili novoimenovanega korarja prečast. g. dr. Janeza Gogala, vodnika bogoslovskega semeniša, predsednika društva sv. Vincencija in učenika veroznanstva na gornji gimnaziji; opravilo je bilo pri lepo ozališanem velikem altari in vpričo obilne množice ljudstva, kmali po korarski maši. V domači kapeli pa so vmestili novoimenovanega novomeškega župnika in prošta, preč. gosp. Petra Urha, dosedanjega Čemažarjevega korarja in škofijskega pregledovavca cerkvenih računov. Kakor pri vsakem vmestovanju se je tudi tukaj bralo pismo imenovanja, oba sta molila in s prisego poterdila tridentinsko-vatikansko vero ter sta prejela iz rok milostivega gospoda knezoškofa znamenja nove dostojnosti in novih pravic, uni: roket, mucet, zlato verižico s križcem in rudeči bired, ta pa ko župnik: roket, štolo, rudeč bired, evangeljske bukve in ključe, ko prošt pa: mitro in pastoral. Unemu se je reklo sesti na korarski sedež, temu pa na rudeče preoblečeni stol. Oboje vmestovanje se je končalo z zahvalno pesmijo. V cerkvi je bila slovesna godba, v kapeli pa gniljivo poslavljanje. Milostivi gospod knezoškof so vošili novomeškemu proštu

mnoge leta. Prečastiti gospod prošt pa so se priserčno zahvalili in še posebno veselje razodeli, da so jih dosednji tovarši korarji, še celó častitljivi starček gospod stolni dekan Juri Volc, počastili s pričujočnostjo pri njihovem vmestovanju ter so slehernemu korarju dali roko in priserčen poljubljej. — Božji blagoslov spremeljaj verlega novomeškega prošta, da bodo tudi v novem Gospodovem vinogradu delali s takim vspehom, s kakršnim so delali v Ljubljani celih tri in dvajset lét!

Iz Zatičine, 6. avgusta. (*Biserna maša in nova maša.*)

Danes se tukaj obhaja dvojna redka slovesnost. Prečastiti gospod Janez Hinek, župnik v pokoji, so obhajali že pred 10 leti zlato mašo in danes obhajajo biserno. Prečastiti starček, svojim 86 letom primérno telesno močen in na duhu ves zaveden, so želeli ta dan pričakati in želja njih nekdanjih ovčic je bila občna, da se ta prerodka dogodka slovesno obhaja. Že včeraj je naznanjal pok možnarjev, da bo drugi dan kaj ne navadnega, in na večer se je vas zatiška blesketala v razsvitljavi. Davi ob šestih smo jih peljali v slovesnem sprevedu v praznično opravljeno cerkev, vdeležili so se gospodje sobratje iz okolice, in ljudstva se je zbralo na tisoče, da je bila velikanska cerkev napolnjena. Pridigarja so imeli pri zlati maši preč. g. dr. J. Sterbenca, in ga naprosili, da je prevzel to ljubav tudi zdaj za biserno mašo. Občudovali smo g. pridigarja že pred 10 leti, in zdaj še bolj, da je gosp. govornik v razločni, dobro premišljeni, vzorno zloženi pridigi s svojim krepkim glasom popolno zadostoval vernemu ljudstvu na vseh krajih prostorne cerkve. Po pridigi so imeli biserni mašnik razun predpevov pred blagoslovoma tiho sv. mašo. Ko so prečastiti gosp. biserni mašnik, opiraje se na okinčano palico, po sv. maši se vstopili v sredi cerkve in sveti blagoslov vernim podelili, se je mnogim vtrinjala solza za solzo, in kaj bi ne, ker 36 lét so v Zatiški fari in opravljajo še vedno jutranjo nedeljsko božjo službo, ko bi sicer Zatiška fara valed pomanjkanja duhovnov ne imela dveh duhovnih opravil.

Drugo svečanost smo obhajali ob desetih. Gospod Ljudovik Hudovernik, sorodnik preč. gosp. bisernega mašnika, in duhoven lavantinske vladikovine, je obhajal svojo novo mašo. Preč. gospodje, ki so zjutraj svečanost povzdigovali, so se vernili domú, da so doma opravljali božjo službo ob desetih, in so poslali pa tiste gospode v Zatičino, ki so jo doma opravili ob šestih, in tako se je zbralo 12 duhovnov, ki so g. novomašniku stregli. Govoril s prižnice je zopet g. dr. J. Sterbenec, stari prijatelj in spoštovatelj preč. g. bisernega mašnika, in je v jedernatem govoru razložil razmere mašnika do presv. Trojice, do vernih in do samega sebe. In ako je bila zjutraj cerkev polna, bila je ob desetih prepolna; pri obeh vratih je bilo ljudstva zunaj na stotine, ki niso našli prostora v cerkvi. Slovesnost so povzdignili tudi posebno gg. pevci, ki so pod vodstvom izurjenega strokovnjaka č. o. Hugolina Šatnerja iz Novega mesta tako milo in lepo prepevali, da bi bil človek kar ves dan jih rad poslušal. Enako se je godilo pri izbornem obedu, kterege se je vdeležilo 52 gostov. Napitnice, premile pesmice in godba so goste tako zanimale, da je le prehitro minulo popoldne in so se gostje vračali vsak na svoj dom. Zatiškim farmanom bo ta dan v dragem spominu, in pripovedovalo se bo še poznim vnukom od te preredke slovesnosti. Bog pa naj s svojo milostjo podpira prečastitega starčka, jim polajša butaro težko visoke starosti; naj blagoslovi g. novomašnika, da bi prav marljivo in goreče delal za Božjo čast in zveličanje duš!

V Stari Loki je bilo preteklo nedeljo, 6. t. m., vse občinstvo močno razveseljeno s prelepo slovesno novo mašo č. g. Andreja Kalan-a. Prijazna zalo okinčana

cerkev, prav spodbudno petje gosp. primicijanta pred oltarjem in pevcev (po večem gg. bogoslovcev) na koru, obilna azistencija v krasnih paramentih, mnogi postavni svatje, ozališanje zunaj cerkve, pa prelepo vreme — vse je pripomoglo, da je bila nova maša res ena naj lepših, priserčniših in spodbudniših. Vse povzdignil je pa še verli gospod pridigar, Soriški župnik, bratranec novomašnikov, ki je z ginljivim govorom o častljivosti duhovskega stanu serčno razveselil Staroločane, svoje domačine, kateri od nekdanj iz serca spoštujejo duhovski stan; zato pa tudi v mnogem oziru imajo vidni blagoslov Božji, in še zlasti v tem, da sinovi ravno iz njihove srenje od leta do leta prav obilno pristopajo v duhovski stan. Kdo bo oštel nove maše, ki so bile že v stari in zdaj v novi cerkvi sv. Jurja! Dobivajo pa tudi izverstne dekane, kakor so sedanji prečast. gosp. M. Kožuh, ki tako dobro vedó glas sploh svojim okolišninam in še posebej takim prelepim slovesnostim, kakor je bila sedanja nova maša. Njim gre hvala, da se je verstilo in veršilo vse tako redno in lepo pri opraviilih v cerkvi, pri pogostovanji, ktero so imeli gg. duhovni z nekaterimi drugimi v duhovski hiši, drugi svatje pa na novomašnikovem domu v Pevnu itd. Zraven družih priljubljenih gostov sta bila pričujoča tudi dva čč. očeta kapucina. Bratovsko pogostovanje so solile primérne — resne in šaljive zdravice med petjem izverstnih pevcev, prijazni pogovori itd.

Naj bo Bogú na čast nastop novega mašnika, kakor tudi vse njegovo prihodnje djanje in poslednjič krona v nebesih za zasluge, ki si jih bo z Božjo pomočjo pridobil v duhovskem stanu.

V Terstu so bile te dni velikanske slovesnosti o vmestovanji presvitlega milostnega novega škofa dr. Janeza Glavine. Omenimo naj pred drugim prav primérnega nastopnega pastirskega lista novega škofa. To pisanje živo budi k edinosti v sadaj hudo razburjenem mestu in zavrača na dvojni poklic, ki ga ima sleherni človek, enega gledé na svojo dostojnost v človeški družbi, drugega pa za prihodnje življenje. Naj tukaj nasleduje lepi vvod, ki obsega sedanje osebne okolišine. Začenja se znamenito pisanje:

### **Janez Nepomuk Glavina,**

po božjem usmiljenju in sv. Apostolskega Sedeža milosti

#### **Teržaško-Koparski škof**

*častiti duhovščini in preljubim vérnim*

pozdrav, mir — blagoslov od Gospoda!

Pred šesterimi leti poklical me je Bog iz Tersta in mi odločil obširniši in važniši krog delovanja, kakor sem ga imel do tada. Poslušljiv Njegovi sveti volji, sem tužnega serca zapustil priljubljeno mi škofijo teržaško, na katero vezale so me naj nježniši vezi hvaležnosti in ljubezni, ter sem trepetajoč prevzel vladó častitljive škofije Poreško-Puljske.

Posvetil sem se iz celega serca za dobro čede, ktera mi je bila od Boga izročena, akoravno so bile moje moči slabši, kakor moja terdna volja; počel sem težko delo, izbral si sredstva, ktera sem spoznal za pripravna, da se pospeši dobro stanje duhovnega pastirovanja ter se mu svitlejša bodočnost pripravlja; vse moje težnje obrnjene so bile na to: da na naj boljši način spolnujem dolžnosti poklica, kateri mi je bil odkazan. Ali božja previdnost je drugače odločila; poklicala me je še na večjo, še na težjo delavnost, še na obširniši pastirovanje. Ravno tista božja volja, ki me je pred nekaterimi leti poslala v Poreč, me zdaj, valed prezgodnje in nikdar dosti obžalovane smerti presvitlega škofa Jurja Do-

brile, po svojem Namestniku na zemlji, kakor tudi po verhovnem deželnem Glavarju kliče, da pridem sasest prestol starodavnih škofij Teržaške in Koparske; kakor pokorni sin se v ponižnosti klanjam nepredvidljivim name-ram Gospodovim ter se vračam k Vam, predragi moji, kakor „Vaš Pastir, Škof Vaših duš“ (I. Petr. 2, 25). Vaak bi mislil, da, ako sem se svoje dni težko in žalostnega serca od Vas ločil, se bodem zdaj toliko bolj hrepeneč, s toliko večjem veseljem k Vam povernil. Ali temu ni tako. Res je, da čutim neko vgodno sladnost, da se mi serce širi, ker se vračam v škofijo, v kateri mi je zibelka stala, v kateri prejel sem svete rede, v kateri sem se izučil in doveršil večji del svojih študij, v kateri sem v raznih poklicih 25 lét služboval; kjer sem prejel toliko spričevanja ljubezni in spoštovanja. Nježnih čuti igra moje serce, ako pomislim, da se vračam med častitljivo, odlično duhovenstvo, katerega večji del ali so bili moji preljudi učenci, ali pa predragi sošolci, iskreni prijatelji in verli sodelovalci, skorej vsi pa mnogoletni znanci, ktere istinito spoštujem zavolj njih poštenega značaja in hvalevrednih lastnost. — Ali pri vsem tem je moj duh potert, čutim veliko žalost in ne mali strah me obdaja. Kajti kakor britko mi je bilo ločiti se od Tersta, ravno tako me je bolelo serce zapustiti priljubljene mi škofije Poreško-Puljske, kjer mi je častita duhovščina in pošteno, dobro ljudstvo vsih krogov ves čas mojega duhovnega vladanja, posebno pa te zadnje dni, dajalo toliko spričevanja ljubezni, vdanosti in spoštovanja. K žalosti, v kateri od ločitve do toliko dragih in vdanih dušic toni moje serce, pridružuje pa se še strah, gledé na težko delo, ki me med Vami čaka; kajti ako mi je vladanje Poreško-Puljske škofije, ki je majhna v primerljeju s Teržaško-Koparsko, sem ter tje bilo tako težavno, da sem večkrat si želel, da bi mi bilo odvzeto; kako ne bi se plašil in obotavljal vzeti na svoje rame zdaj breme, ki je iz mnogih vzrokov težje in težavniše? Kako ne bi trepetal, ako le pomislim, da mi se nalaga odgovornost, ki je toliko strašnejša, kolikor obilniše je število duš, ki jih imam napeljevati in voditi na poti k zveličanju, in kolikor večje so nevarnosti, ki jim pretijo? — Tù bo morebiti eden ali drugi rekel, da sem že skušen v pastirovanju, v škofij-skem delovanju in poklicu, da se tedaj ni treba mi bati in plašiti; — ali ravno ta skušnja mi množi strah in trepet, me vznemiruje, moti in slabi po dnevu in po noči; ravno skušnja me namreč uči, da so moje moči preslabe, mi kaže težave in zapreke, ki tolikokrat uničijo ali vsaj zaverajo naj blagejše namene, naj svetejše namere duhovnega pastirja; strahú trepetam ravno zato, ker me skušnja uči, kako težko je vojevati vojske Gospodove s sovražnikom, ki je mogočen po številu in strašen po orožju, ki ga rabi, kteremu imam proti postaviti le peščico vojakov, ki so hrabri zares in dobro izurjeni, ali premalo jih je in obnemogli so že zavolj starosti in vsakdanjega truda, nekatere tudi tlačí in jim jemlje pogum misel na svoje ponižljivo in revno gmotno (materijalno) stanje.

Dobro vem, da v teh težavnih časih, v katerih se strankarstvo šopiri ter rije na vse kraje, treba bi bilo važnemu prestolu Teržaško-Koparske škofije glavarja in vodje veštjega od mene, moža škofa, ki bi bil tekmeč velikodušnih in neutrudljivih prelatov, ki so vedno odlikovali prestolice Teržaško in Koparsko po usmiljenju, umnosti in stanovitnosti, škofa popolnoma zmožnega takemu imenitnemu poklicu v težavnih današnjih časih, ki bi modro rabil svojo pastirsko palico v brambo svojih ovčic in se ne bal ovirov ter, ne gledé na nevarnosti, bi serčno stopal na poti, ktero mu je Bog odločil, akoravno je sterma in s ternjem zaraščena. — Ali ker je mene Bog na to mesto poklical, On, ki „slabe pred

svetom zvoli, da osramoti mogočne“ (I. Kor. 1, 27.), in ker zaupam na gorečnost preljube mi duhovščine in na bogaboječnost in pobožnost vseh vernih, oborožen, kakor veli sveti Pavel, „z božjim orožjem“, namreč: „opasan na ledjih z resnico in oblečen z oklepom pravice in obut na nogah za oznanovanje Evangelija miru, deržeč škit vere, s čelado zveličanja na glavi in v rokah meč Duha, ki je beseda božja“ (Efež 6, 13–17) na svoji zastavi pa zapisane tiste besede, ktere boste od slej večkrat slišali iz mojih ust, kadar Vas bodem blagoslovljal, namreč: „Naša pomoč v imenu Gospodovem“, tako oboroženega, evo me tukaj med Vami v imenu Gospodovem, čeravno ne nadarjen s tisto krepostjo, ki jo taka naloga zahteva, gotovo pa z naj gorečnejšo, da, edino željo, da Vam bodem posrednik miru, ljubezni in keršanske pravičnosti.

Da, posrednik miru, ljubezni in keršanske pravičnosti želim biti med Vami, kajti globoko v serce so mi vtisnjene besede sv. Pavla, s katerimi je opominjal Efežane, jim čez vse priporočal mir in ljubezen, ter s kratkimi besedami dal zapoved keršanske pravičnosti: „Bratje“, govori on, „prosim Vas v Gospodu, da spodobno živite po poklicu, h kateremu ste poklicani, z vso ponižnostjo in krotkostjo, s potrpljenjem prenašajte eden drugega v ljubezni in skerbite ohraniti edinost duha v zvezi miru. Eno telo in en duh, kakor ste poklicani v eno upanje svojega poklica“. (Efež 4, 1–4.) Resne besede, ktere bi si moral sleherni globoko v serce vtisniti, ker same v sebi imajo načrt delovanja. Te besede bodo meni vedno predmet resnega premišljevanja za moj lastni prid naj popred, in potem mi bodo — z božjo pomočjo — tudi vodilo v mojem škofovskem poklicu. Mislim tedaj, da pastirovanje med Vami naj bolje začnem, ako to apostolovo opominjevanje na vso moč priporočam in vtiskujem slehernemu brez razločka, duhovnikom, gosposkam in vsim ovčicam nove čede, ktero je izročil večni Pastir mojemu varstvu. Z vso močjo svojega duha tedaj ponavljam apostolovo opominjevanje in s krepkim glasom oznamujem njegove besede svojim duhovnim sinom in bratom, in to toliko več, ker vsaki izmed nas ima dvojni poklic, enega gledé na svojo dostojnost v človeški družbi, drugega, ki se ozira na prihodnje življenje; oba ta poklica imel je sveti Pavel pred očmi, kadar je dajal svoje vroče opominjevanje, od ktere je hotel, da se obrača na obadva ta poklica. (Konec nasl.)

**Pod Čavnom.** (Spomin na Loreto. [Dalje.]) Hišica Marije Device je bila že od nekdaj v časti kot stanovanje in dom nebeške Matere in pozemeljsko prebivališče Odrašenika svetá. Po čudoviti božji previdnosti ohranila se je skoz vse čase do današnjega dne. Bog namreč ni pripustil, da bi človeška roka razrušila in poderla stanovanje svojega Sina in njegove matere. Po vsegamogočnosti božji prenesena je bila 10. maja l. 1291 na Tersat, ali prav za prav v borno vasico z imenom Ravnica, blizu Reke. Tù je ostala tri leta in sedem mesecev. Od ondod bila je prenesena 10. dec. l. 1294 v nek gozd blizu mesta Rekanata na Laškem. Ta gozd je bil lastina neke gospé imenovane Laureta, od tod prišlo je hišici ime lavretanska hišica. Toda ker so tù romarje tolovaji in slabi ljudje napadali, odvzeta je bila po vsegamogočnosti Najvišjega zopet sv. hišica in postavljena eno uro proč na nek hribček. Ali tudi tukaj ni dolgo ostala. Brata, gospodarja tistega hribčeka, se vsled lakomnosti skregata in eden mertev obleži. Angelci Božji sv. hišico v četrto prenesejo, in sicer v mesto Loreto, ne daleč proč, kjer še zdaj stoji. Zgodilo se je to 7. sept. l. 1295.

Nad resnico te dogodbe ni dvoma. Stvar je bila natančno preiskovana, in to ne le po škofih in papežih,

ampak tudi po vitezi, raznih učenjakih in mogočnih svetá. Čudno se sicer to zdi, pa — če se je v stari zavezi na Mojzesovo povelje morje Izraelcem na dve strani razdelilo, če se je na Jozuetovo besedo solnce na nebu ustavilo, — če je dalje Devica spočela in rodila Sinu Božjega, če se je ob Jezusovem rojstvu čudovita zvezda prikazala, če se je v Kani na Jezusov migljeje voda v vino spremenila, če se pod Jezusovimi nogami morje ni vdiral, če so na Njegovo besedo slepi spregledavali, hromi hodili, mutasti govorili, mrtvi vstajali itd., če je potem ob Jezusovi smrti solnce otemnelo in so skale pokale, če so celó svetniki, kakor sv. Gregori, z Božjo pomočjo gore in griče prenašali itd.: ali bi ne bilo mogoče, da bi majhna hišica, kakor je Marijna, bila prenesena? O gotovo! Hišica Marijna je v Loreti že blizu 600 lét. In 600 lét bi zmota, laž, sleparija ostajala, če bi to res ne bilo! Nemogoče. Nič ni tako skritega, da bi prej ali kasneje ne prišlo na svitlo. Naj imenitnejše osebe, kakor sem omenil, so stvar dokazale in resnico te dogodbe dognale. Papež Bonifacij VIII in drugi so posebne učenjake o svojih časih za preiskovanje na Tersat in v Nazaret poslali. Vsi, ki so stvar preiskavali, se popolnoma in v vsem vjemajo, ter so svoje besede vselej s prisego poterjevali. Nek pisatelj te romarske poti piše, da nad tako preiskovano in dognano dogodbo zamore le tisti dvomiti, ki dvomi nad božjo vsegamogočnostjo in previdnostjo. Zmota ni mogoča.

Kakšna pa je ta sv. hišica, bo kdo vprašal? Hišica stoji v sredi cerkve na nekoliko stopinj vzvišenem mestu. Zidana je na štiri vogle in je dolga 8 metrov, široka nekaj čez tri. Od zunaj se pravo zidovje ne vidi, ker je obzidana z novim iz predrazega belega marmorja. To pa le v večji spoštovanje in čast. Prave, prvotne vrata v hišico so zazidane, štiroje vrata, ktere zdaj ima, so od poznejših časov. Spremenjeno je to vsled obilnega števila romarjev. Oknice pa je vedno tisto. Nad vratami, kakor tudi po zidovih, je več lepih in pomenljivih napisov v latinskem jeziku. Tako bral sem nad enimi vrat sledeči napis:

Illotus timeat quicunque intrare Sacellum,  
In terris nullum sanctius orbis habet.

Po našem bi to bilo nekako: „Kdorkoli si, ne derzni se umazan v to hišo stopiti, svetejšega mesta zemlja nema.“ Na drugi strani bere se: „Kristjanski popotnik, ki si iz pobožne oblube sem prišel, kar tù pred očmi vidiš, je sv. lavretanska hiša, po božjih skrivnostih in čudežih po vsem svetu častita. Tukaj je Božja porodnica Marija luč sveta zagledala, tukaj je bila od angelja pozdravljena, tukaj je beseda meso postala. To hišico prenesli so angeli najpred iz Palestine na Tersat leta 1291 itd.“ Na zadnje stoji: „O romar, počasti tukaj prav pobožno Kraljico angelov in Mater milosti, da pri njenem Sinu na njene prošnje odpuščenje grehov, zdravje telesa in večno veselje zadobiš.“

Zopet na drugi strani se bere: „Svetejše ni nobene hiše, ker posvečena je od sv. Petra, kjer je beseda meso postala in rojena bila Devica“ itd. Zraven napisov vzdane so po stenah prekrasne podobe iz marmorja.

Stopimo v hišico. Tù zagledaš prav za prav sv. hišico, zidove, kakor so bili, in strop. V zidovju vidi se popolnoma skoraj vse kamnje, ki je povsod, dokler se zamore doseči, vse oguljeno in očernjeno od poljubov in dotikanja rok. Prek sten gori vedno 52 lamp. V sredi hišice je preleh altarček. \*) Tik altarja na levi strani vidi se Marijna omarica, v kateri sti še dandanes dve skledici sv. Družince in neka škatljica. Za altarčkom

\*) Piše se, da je že sv. Peter v tej hišici službo božjo opravljal.

je podoba Matere Božje iz lesa, po starih sporočilih izdelana od sv. Lukeža. Od silne starosti je vsa črna. Pod podobo je ognjišče Marije Device. To je na tléh v zidu, in po zidu spuščena je dimnik; dolgo je nekako en meter, široko v širokosti zidú. Bil sem dvakrat na njem in opazoval sem natančno sled dima, po steni ozkega dimnika. Tudi tu občutil sem občutke nepopisljive. Človek se mora tu omečiti, naj si je še tako terd. Zraven bornega ognjišča je zopet mala omarica, kakor se sploh pri kmetih vidi, in v tej hrani se tretja lončena skledica Marijna. V tej skledici so nam svetinje in spominke sploh blagoslavljeni. Po vsakem blagoslovu dal nam je dotični duhoven skledico poljubiti z opazko, da to je skledica, iz katere je jedel sam Jezus Kristus. \*) Skledica je precej plitva. Oh sveti, blagi pač in veseli spominki!

Iz Sarajeva so nam poslani pogoje, s katerimi se deklice sprejemajo v red hčerí božje ljubezni. Zdeti se utegnejo naslednje zahteve marsikterim precej hude, da pomisliti se mora, da hčerka gre v misijon, ki sam nič nima, in na delo v prid ubožnega bližnjega ter mora z naj potrebníši robo biti previdena, da more drugim v korist delati. Ako hči gre v zakon v tujo hišo, nese seboj svojo doto, ki je včasih silo velika; tukaj se saj nekoliko tudi zahteva, ako želi pristopiti v red hčerí božje ljubezni. Proglas je tale:

Družba hčerí božje ljubezni se daruje vsakoverstnim, telesnim in dušnim delom usmiljenja, posebno pa ima namen, da oskerbuje in podučuje ženske posle, dokler nimajo službe, da odgojuje uboge sirote in da preskerbi stare, za službe nesposobne osebe. — Pervotna ali materna hiša je na Dunaji, Landstrasse, Fasangasse št. 4.

Sprejemajo se prosilke, katere se morejo v času odločenem za poskušnjo že porabiti, ali vsaj izuriti za imenovane namene.

Device, želeče vstopiti, morajo biti zakonske, poštene in iz častne družine.

Zahteva se, da niso nič služile, ali pa le malo časa.

Prosilke morajo 17 lét že spolniti, a 30. leta ne smejo prekoračiti.

Mlaji od 17 lét se sprejmejo, ako se hočejo do spolnjenega 17. leta pripravljati za učiteljstvo. One morajo posteljo in perilo koj saboj prinesiti, spodaj opisano opravo pa, preden pričnejo novicijat. Ako bi izstopile prej, morale bi za hrano plačati po 15 gold. na mesec.

Zahteva se, da prosilka zna brati, pisati in naj potrebnija ročna ženska dela.

Prošnji za sprejem mora dodati sledeče svedočbe: 1. kerstni, 2. domovinski list, 3. odpustnico iz šole, 4. zdravstveni, 5. nrvni list in 6. izkaz o svojem imetku. Izkaz mora biti vradno poterjen.

Vstopnine se plača 100 gl. Polovica premoženja se plača, preden se dobi družbena obleka, druga polovica pa po pretečenem letu, ko se prosilka popolnoma v družbo sprejme.

Ako med poskušnjo izstopi, poverne se jej vloženi imetek, in sicer za na pot potrebni denar za ravno pripravljeno perilo koj, drugo v treh mescih. Odbije se 20 gld. za družbeno že v novicijatu dano obleko in za hrano po 20 gld. na mesec. Ne more se tirjati, da bi se odškodovalo delo v samostanu opravljeno.

Vsaka prosilka mora sledeče stvari saboj prinesiti:

- 1 posteljo, in sicer slamnico in žimnico ali spodnjo tuho,
- 1 gornjo posteljino, 1 belo volnato odejo,

- 2 blazinici, 6 rjuh, 6 oblačic za blazinicice,
- 18 srajc,
- 18 servietov,
- 18 brisalk,
- 18 žepnih robcev,
- 12 nočnih kapic (avbic),
- 12 prostih belih rut,
- 6 belih nočnih suknic,
- 2 volnati suknici,
- 24 parov nogovic, in sicer: 6 parov iz črne volne, 6 parov iz višnjeve pavole, 12 parov iz bele pavole,
- 6 predpasnikov z nadpersajem,
- 2 črni volnati spodnji kikli (interfat),
- 1 černo poletno spodnjo kikljo, več oblek za delavne dneve, in černo obleko za nedelje in praznike,
- 3 pare usnjatih čevljev,
- 2 para z gorko podvleko,
- 2 para suknjenih čevljev,
- 1 škrinjo, 1 dežnik,
- 1 nož, vilice, žlico, glavnik in kertačo za obleko.

Perilo, srajce in žepni robci morajo biti platneni, novi ali vsaj ne obnošeni. Vso opravo oskerbi družba sama prav rada, ako se želi in odškoduje, kar se svetuje. Odškodnina znaša 240 gld.

Franciška Lechner, prednica.

Iz Amerike naznanjajo milgosp. viši pastir Janez Vertin 20. mal. serp. 1882: Častiti, ljubi prijatelj! Priloženi list je uzet iz „Kat. tednika“ v Čikagi:

„Eagle Harbar, Mich., 24. rožn. Po dolgem in hudem terpljenju je naš ljubi duhovni pastir, gospod Andrej Andolšek, sinoč v starosti 54 lét, mirno v Gospodu zaspal. Pokop se mora odložiti do 27. t. m., da se saj nekterim njegovih sobratov mogoče stori do tega nekoliko oddaljenega kraja priti. Ranjki misijonar, rojeni Kranjec, je bil posvečen v Ljubljani l. 1854 in je pet lét delal v duhovnem pastirstvu med svojimi rojaki. Zapustil jim je ko spomin svoje gorečnosti in pridnosti lepo zbirko molitev z naslovom „Zlata krona“.

Tukaj v Ameriki je delal v peterih škofijah; naj prvo v naši (Marquette), potlej v Erie-jski, v škofijah San-Francisko, Veliki Valley, Green Bey. in poltretje leto zopet v škofiji Marquette, hočem reči, večí del po ubožnih in težavnih misijonih. Merzla zima v gorenjem Mičiganu mu je prav zelo slabila njegovo opešano telo. Po neki prav hudi operaciji, kateri se je bil mógel podvreči — nekako leto in dan je tega — nič več ni popolnoma okrevail. Vendar je še nadalje, tudi v najhujšem zimskem mrazu vsako nedeljo božjo službo opravljal na dveh krajih, k čemur je bilo vsakokrat potrebno 10 do 20 milj (amerik.) popotvati. Od prvega tedna v póstu je bil na postelji. Poslednji teden mu je z veliko naglico hujšalo. Že poprej prejemši ss. zakrament za umirajoče, je bil prešnji teden še enkrat obhajan po duhovnem tovaršu, ki je bil precej od daleč prišel v naglici; po njegovem odhodu kmalo je prišel v nezavednost; drugi duhoven je prišel sinoči — ravno še do časa, da mu je z žalujočimi duhovnjani, ki so krog njega stali, še poslednje molitve molil. Z Bogom, ti zvesta, dobra duša!“

„27. rožnika. Slovesna mertvaška maša za čast. gosp. Andolška in pokop njegov je bil danes. Prečastiti gosp. škof Vertin so peli sv. mašo in vodili pokop med azistencijo čč. gg. Jaker-ja iz Hankok-a, Menard-a iz Lake-Linden-a in Pawlar-ja iz Kalumet-a. Velika množica srenjčanov in več zunanjih prijateljev je ranjcega spremljalo na pokopališe. R. I. P.“

\*) „Ecco quest'è la scodella, dalla quale mangiò Gesu Cristo?“

## Bratovske zadeve.

### Koledar za prihodnji teden:

14. vel. serpana. (Post.) S. Evzebij. — 15. Veliki Šmarinj. — 16. S. Rok. — 17. S. Anastazij. — 18. (Cesarjev rojstni dan.) S. Helena ces. — 19. S. Ljudovik Tolos. — 20. Dvanajsta nedelja po Bink. S. Joahim.

### Zahvale:

Št. 82. Priporočila sem se bila Naši ljubi Gospéj presv. Serca v budih telesnih in še v bujših dušnih težavah, in kmali se mi je v obojni težavi nepričakovano zelo zboljšalo ter iz celega serca naznanjam zahvalo N. lj. G. presv. Serca. A. M.

Št. 83. Serčno zahvalo izrekam Mariji, Naši ljubi Gospéj presv. Serca, ker mi je zopet ljubo zdravje sprosil. Marija R.

### V molitev priporočeni:

Neka čisto zgubljena oseba, ako bi bilo še mogoče, da se reši. — Zanimarjen in zgubljen mlad človek za spreobrnjenje. — Sestra prav goreče priporoča svojega brata duhovna v bratovsko molitev N. lj. G. in sv. Jožefa za ozdravljenje v bolezn, ako je le Bogu v slavo in njemu v zveličanje. Zahvala se bo po „Danici“ naznanila. — V bratovsko molitev se prav gorko priporoča neka prav važna reč, da bi se na posredovanje Marije in sv. Jožefa prav srečno izvršila. — Že več tednov na roki hudo bolan gosp. iskreno priporočen za pomoč N. lj. G. in sv. Jožefu. — Bolan duhoven živo priporočen. — Zgubljen sin. — Dosega pravice.

### Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XXIX. in XXX. pogl.)

14. vel. serp. Zavoljo zapovedi reveža sprejmi, in zavoljo njegove revšine praznega ne spušaj.

15. Obračaj svoj zaklad po zapovedih Najvišjega; in ti bo bolj pomagal, kakor zlato (ki bi ga v skrinji zapertega imel).

16. Dobrote porokove ne pozabi; zakaj on je sam sebe zate dal.

17. Grešnik in nečistnik se svojega poroka ogibljeta. (To je, hudobnež in krivičnik.)

18. Kdor ljubi svojega sina, ga vedno ima pod šibo, da se ga veseli na poslednje.

19. Kdor svojega sina uči, bo zavoljo tega hvaljen.

20. Neukroten konj se ne dá voditi, in samopašen sin bo prederzen.

## Listek za raznoterosti.

Dopersna podoba ranjcega Teržaškega škofa Legata, iz kararskega marmorja od podobarja gosp. Fr. Zajca umetno narejena, je zdaj dodelana, in je viditi pri g. Zajcu ob karlovski cesti št. 15. Pozneje bode postavljena v cerkev v njegovem rojstvenem kraju Naklem. G. umetnik Zajc zdaj nima posebnega dela in lahko postreže, ako bi imel kdo kaj naročiti.

V Moravčah je bila preteklo nedeljo zlata maša preč. g. častnega kanonika in dekana Jan. Tomanca, lepa in slovesna, da malo taci. Morebiti kdo več o tem.

Teržanci so novega škofa milg. Jan. Glavina počastili s prelepo spominico z vošili v vseh ondodnih jezicah, v latinskem, nemškem, laškem, slovenskem, ilirskem, helenskem in hebrejskem jeziku.

V Zagrebu je presvitli škof Janko Pavlešić preteklo nedeljo posvetil 9 dijakonov za mašnike.

Krivoverska nadležnost. „Zagr. katol. list“ piše, da tudi v Zagrebu je policija 24. u. m. zasačila nekega krojača in agenta angleške bibliške družbe, po imenu Kristjan Palmer, ki je v neki hiši imel shod kacij 24 oseb in je z njimi opravljal nekake krivoverske šege. Dobila je policija v pritlični sobi omenjeno društvo; na višjem mestu je bil harmonium z notami in z raznimi debelimi nemškimi knjigami, in za njim je sedel Palmer. To krivoverstvo je boje nemškega značaja, kakor so se poslednje čase tudi že druge spake izgnjezdile na Nemškem, „tajčkatolicizem“, „altkatolicizem“. Policija je osebe poznamnjala in shod razgnala.

Sedemstoletnica od rojstva sv. Frančiška Seraf. se bo obhajati začela 4. vinot. (okt.). Slovesnosti bodo gotovo velike. V mestu Asisu se pripravljajo na to že tri leta ter popravljajo cerkev, v kateri svetnik počiva. Tudi sicer po Italiji delajo priprave za spodobno obhajanje tega znamenitega jubileja. Po vsem Laškem razširjena družba katoliških mladenčev bode vravnala velikansko romanje k sv. Frančišku v Asis.

Na Algirskem je bilo l. 1880 pokončanih 16 levov, 100 panter-tigrov, 12 panterovskih mladičev, 141 hijên in 2900 šakalov. Število levov in panterov se močno manjša.

Rusko carstvo šteje v vsem skupaj 100 milijonov 38.348 prebivavcev; izmed teh jih je v Evropi 75 milijonov 604.789.

Egiptovska zadeva se izhaja na to, da med tem ko se v Carigradu dogovarjajo in Lesseps zoper obsedo Sueškega kanala protestuje, pa Anglija v Egiptu zlagoma napreduje.

## Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: Po č. g. župniku A. Jamniku 13 gl. 30 kr. — Milgsp. prošt dr. Ant. Jarc 5 gl. — Iz Planine po č. g. župniku Fr. Riharji 3 gl.

Za pogorelce pri sv. Magdaleni nad Idrijo: Iz spod. Idrije po č. g. župniku M. Horvatu 13 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz spodnje Idrije po č. g. župniku M. Horvatu 17 gld. — Neimenovana 1 gl. — Iz Idrije po preč. g. dek. J. Kogejju 70 gl.

Za sv. Očeta: Z Dovjega po č. g. župniku J. Ažmanu 5 gl. — Fara Štanga 6 gl. — Idrija 13 gl. 60 kr.; spodnja Idrija 6 gl. — vse po preč. g. dek. J. Kogejju. — Po č. g. župniku A. Jamniku 13 gold. 5 kr. — Iz Planine po č. g. župniku Fr. Riharji 10 gl.

Za sv. Detinstvo: Neimenovana 1 gld.

Za bratovščino sv. Bonifacija: Iz št. Ruperta 2 gl. 50 kr.

Za naj potrebniši misijone: Po č. g. župniku A. Jamniku 6 gld. 70 kr. — Brat M. P. 5 gld.; sestra M. P. 10 gl.

## Pogovori z gg. dopisovalci.

K. M. v K—ni: 2 gld. oddana g. Jož. Erkerju, opravniku bratovš. za duše v vicah. — G. d. J. K. v L.: Intencije (391 + 6) se bodo oddale in o svojem času se oznanilo.